

Avdelningen för forskning, innovation och affärsutveckling

Samhällsorienterad forskning och innovation för en hållbar omställning till ett fossilfritt energisystem

Energimyndigheten utlyser cirka 140 miljoner kronor till forsknings- och innovationsprojekt som genom olika perspektiv ökar förståelsen för energiomställningens samhälleliga utmaningar och komplexitet, samt tar fram kunskap och lösningar som bidrar till ett hållbart och fossilfritt energisystem.

Syftet är att ta fram ny kunskap om och lösningar för energi- och elsystemets samspel med det omgivande samhället, samt skapa bättre förutsättningar för omställningen till ett fossilfritt energisystem och att nå de energi- och klimatpolitiska målen.

Vill du bidra med ett projekt? Då är du välkommen att söka stöd!

Innehåll

1 Om utlysningen	3
2 Viktiga datum	5
3 Vem kan söka?	5
4 Hur bedömer vi din ansökan?	6
5 Detta ska finnas med i ansökan	7
6 Så här ansöker du	7
7 Så mycket stöd kan projektpart få	8
8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?	8
9 Utlysningen är en del av programmen MESAM och Framtidens elsystem	9
Forskningsprogrammet MESAM.....	9
Forskningsprogrammet Framtidens elsystem	10
10 Om du har frågor	10
Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd	11
1 De typer av stöd som ges i den här utlysningen	11
1.1 Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet..	11
1.2 Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt	11
2 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten.....	14
2.1 Finansiering genom andra offentliga medel.....	15
3 Stöd till internationella aktörer.....	15

1 Om utlysningen

Energimyndigheten utlyser cirka 140 miljoner till forsknings- och innovationsprojekt som tar fram kunskap och lösningar om energi- och elsystemets samspel med det omgivande samhället, som kan bidra till framtidens fossilfria energisystem.

Samhället står inför flera komplexa utmaningar inom energiområdet: behovet av att snabbt minska utsläppen av växthusgaser, säkerställandet av en trygg energiförsörjning i en tid av geopolitisk osäkerhet, samt att göra energiomställningen rättvis och inkluderande för alla grupper i samhället. Detta kräver samordnade insatser och nytänkande från aktörer på alla nivåer.

Energi- och elsystemet genomgår idag en transformation där tekniska lösningar behöver samspela med det omgivande samhället och dess aktörer. Omställningen omfattar både tekniska lösningar och faktorer som styrmedel och beteendeförändringar. Energisystemen behöver därför förstås som delar av en större helhet som är sammanvävda med andra system, samhällssektorer, aktörer, politikområden och samhällsfunktioner.

En nyckel för att få till den systemövergripande samhällsförändring som energiomställningen innebär, är att fördjupa förståelsen för hur olika grupper och aktörer kommer att påverka och påverkas av denna omställning. Det handlar både om att analysera nuvarande kunskapsläge, arbetssätt och effekter av etablerade policys och att kritiskt granska dessa i ljuset av de energi- och klimatpolitiska målen. För att skapa hållbara energi- och elsystem behövs därför fördjupad förståelse för sociala hållbarhetsaspekter av energiomställningen, som inkludering, social acceptans och energifattigdom, samt ökad kunskap om hur förutsättningarna ser ut för olika samhällsgrupper att delta i och dra nytta av energiomställningen.

Omställningen av energi- och elsystemet kräver även policys och styrmedel som tar hänsyn till olika samhällsmål, samt det internationella och nationella politiska landskapet. Centralt är att skapa ökad förståelse för hur elektrifieringen kan genomföras på ett effektivt och rättvist sätt, med hänsyn till både tekniska och socio-ekonomiska utmaningar.

Den här utlysningens syfte är att ta fram ny kunskap om och lösningar för energi- och elsystemets samspel med det omgivande samhället, samt skapa bättre förutsättningar för omställningen till ett fossilfritt energisystem och att nå de energi- och klimatpolitiska målen.

Den här utlysningen prioriterar projekt som använder sig av tvärvetenskapliga och mångdisciplinära perspektiv, som skapar samhällsrelevant kunskap, kompetens och innovation. Dessa ska gemensamt leda till att förändringar av dagens energi- och elsystem kommer till stånd och ge riktning kring var insatser behöver sättas in. Vi välkomnar forsknings- och innovationsprojekt som berör alla fossilfria kraftslag, inklusive kärnkraft. Utlysningen uppmuntrar samverkan och samarbete mellan forskare och andra samhällsaktörer eller användare.

Projekt som får stöd ska ha potential att bidra till utlysningens syfte. Nedan definieras exempel på utmaningsområden som ingår i utlysningen.

- Sociotekniska perspektiv på implementering av ny energiteknik
- Synergier och konflikter mellan olika samhällsmål och normer
- Rättvisaspekter i energiomställningen och utformning av energilösningar
- Policy, styrning och administrativa processer med koppling till energiområdet
- Energifattigdom och energins roll i samhället
- Social resiliens och beredskap inom energiområdet
- Acceptans och konflikter kring energiinfrastruktur
- Rättvisa och inkludering i framtidens energimarknader
- Användarbeteenden och socioekonomiska konsekvenser av flexibilitet i energisystemet
- Glesbygds-, landsbygds- och stadsperspektiv på energiomställningen
- Andra områden som är relevanta för utlysningens syfte

Utlisningen avser stöd i form av bidrag. **Högsta tillåtna stöd per projekt är 14 miljoner kronor.**

2 Viktiga datum

Tidplan för inlämning av ansökan finns i tabellen nedan.

Sista dag för ansökan	Tidigaste projektstart	Senaste projektstart	Projektet avslutas senast	Beslut planeras i
30 september 2025	1 januari 2026	1 april 2026	31 december 2029	december 2025

Ansökan sker genom Mina sidor. Mina sidor öppnar för ansökningar den 25 juni 2025. På Mina sidor heter utlysningen ”*Samhällsorienterad forskning och innovation för en hållbar omställning till ett fossilfritt energisystem*”.

Digitalt informationsmöte

Vi erbjuder två digitala informationstillfällen via Teams. Under dessa kan man ställa frågor om utlysningen. Observera att vi inte besvarar frågor om utformning av projekt eller projektgenomförande.

Informationstillfälle 1: 19 augusti 2025 kl. 13.00-14.00

[Anslut till möte](#)

Informationstillfälle 2: 16 september 2025 kl. 9.00-10.00

[Anslut till möte](#)

3 Vem kan söka?

Följande aktörer är välkomna att söka om de kan bidra till utlysningens syfte:

- Universitet och högskolor
- Forskningsinstitut
- Offentlig sektor
- Företag

Forsknings- och innovationsprojekt där olika typer av aktörer (t.ex. akademi, forskningsinstitut, offentlig sektor, företag m.m.) samverkar uppmuntras.

Energimyndigheten arbetar för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. Vi uppmanar dig att beakta dessa frågor vid sammansättningen av projektgruppen, i valet av projektledare samt vid framtagandet av projektets genomförande, innehåll, dess mål och effekter.

Utlisningen välkomnar ansökningar med internationell samverkan och/eller deltagande i internationella forskningsprojekt som bygger på samarbeten mellan forskare och samhällsaktörer och användare. Koordinatören ska dock vara en svensk aktör, och stöd kan bara ges till svenska sökande.

4 Hur bedömer vi din ansökan?

Nedan följer en utförlig beskrivning av de kriterier som din projektansökan bedöms utifrån.

1. Energi- och samhällsrelevans

- I vilken grad bidrar projektet till utlysningens syfte?

2. Vetenskaplig kvalitet och innovationshöjd

- I vilken grad bidrar projektet till att föra forskning- och innovationsfronten framåt?
- I vilken grad bidrar projektet med nya och relevanta perspektiv för projektets forskningsproblem?
- I vilken grad är projektets frågeställningar förankrade i befintligt kunskapsläge, inklusive teorier och metoder, samt existerande lösningar?
- I vilken grad tillgodoses ett behov i förhållande till befintlig kunskap och existerande lösningar?

3. Kompetens och genomförbarhet

- I vilken grad är projektets mål rimligt ambitiösa, konkreta och väldefinierade?
- I vilken grad är projektets omfattning, tidplan och föreslagen budget realistisk i förhållande till de uppsatta målen?
- Har aktörerna rätt kompetens och rätt resurser för att genomföra projektet?
- Om köns- och genusperspektiv är relevant för projektet, hur väl inarbetas detta i projektgenomförandet?
- Hur väl beaktar sökande jämställdheten vid projektgruppens sammansättning, arbetsfördelning och arbetsvillkor?
- I vilken grad har projektutförarna samarbete med relevanta forskare och/eller samhällsaktörer?

4. Nyttiggörande, dialog och förmedling av kunskap och kompetens

- I vilken mån kan projektet komma till nytta, till exempel genom kunskapsuppbyggnad, policyutveckling eller nya lösningar?
- I vilken grad finns det en ändamålsenlig plan för hur resultaten ska nyttiggöras, kommuniceras och spridas till relevanta målgrupper?
- I vilken grad är intressenter av resultaten definierade och involverade, exempelvis genom samarbeten eller referensgrupp?

5 Detta ska finnas med i ansökan

Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i **Manual för att ansöka om och hantera stöd till forskning och innovation via Mina sidor** ([Manual för forsknings-ansökningar via Mina sidor \(energimyndigheten.se\)](#))

Bifoga projektledarens och andra nyckelpersoners CV på max en A4-sida vardera.

Bifoga eventuella figurer och bilder som du hänvisar till i texten. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.

Om du överväger att inkludera känslig information i ansökan, gör en bedömning om detta är lämpligt eller om det räcker med att på ett översiktligt plan beskriva informationen. Om ansökan ändå innehåller känslig information, bifoga den informationen och beskriv den endast på ett översiktligt plan i ansökansformuläret.

[Mer om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter](#)

6 Så här ansöker du

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på **Mina sidor** för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- Börja med att ansöka om **behörighet att få företräda koordinatörn**, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. **Ansök om behörighet i god tid**, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när er ansökan om behörighet har godkänts.
- När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret ”Ansökan om finansiering av forskning och innovation”, som du ska fylla i och skicka in.

Lämna in ansökan senast **30 september 2025 kl. 23.59**. Vi lämnar support fram till **kl. 16.00** samma dag.

7 Så mycket stöd kan projektpart få

Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

Alla kostnader i projektet ska vara faktiska och reviderbara vilket innebär att de ska särredovisas i bokföring.

I den här utlysningen ger vi följande typer av stöd:

- 1 Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet, såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut.
- 2 Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt inom kategorierna grundforskning, industriell forskning, experimentell utveckling och genomförbarhetsstudie.

För utförligare information om stödnivåer, stödberättigande kostnader och typ av verksamhet se [Bilaga 1](#). Se också de [allmänna villkor](#) som gäller ansökningar som beviljas stöd.

8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?

Er ansökan kommer att utvärderas enligt en given bedömningsprocess som består av följande fyra steg:

1. Kontroll att ansökan uppfyller grundläggande formaliakrav specificerade i utlysningen.
2. Bedömning av experter, där varje bedömare gör en enskild granskning av ett antal ansökningar.
3. Ett beredningsmöte för bedömarna där de individuella bedömningarna kompletteras med en dialog kring ansökningarna och sätts i relation till varandra.
4. Energimyndigheten gör en sammanvägning och slutlig bedömning av ansökningarna där de resultatet från beredningsmötet ligger till grund för Energimyndighetens beslut. Experterna agerar rådgivande till Energimyndigheten.

Det är den version av ansökan som du skickat in före utlysningens stängning som ligger till grund för Energimyndighetens bedömning.

Observera att det inte är en fördel att skicka in en icke genomarbetad ansökan tidigt under ansökningsperioden då eventuell kompletterande information endast tas in i undantagsfall. Ansökningar bedöms efter att ansökningsperioden har stängt och ingen prioritering görs avseende när under ansökningsperioden som ansökan har inkommit.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det. Begäran kan till exempel gälla ökat krav på samfinansiering, förändringar i projektplanen eller utförligare beskrivning av projektiden.

Energimyndigheten kan komma att ta en kreditupplysning på sökande företag, projektparter, ägare och styrelse.

Kommunikation under handläggningen av din ansökan kommer främst att ske genom Mina sidor.

Energimyndigheten fattar beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då bedömningar enligt kriterierna ovan. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och skäl till beslutet.

Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina sidor.

Utbetalning av stödet sker enligt den utbetalningsplan som finns i beslutet. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Utlysningen är en del av programmen MESAM och Framtidens elsystem

Forskningsprogrammet MESAM

Forskningsprogrammet *Människa, Energisystem och Samhälle* (MESAM) har ett systemövergripande angreppssätt och fokuserar på mångdisciplinär och tvärvetenskaplig forskning som belyser samhällsrelevanta energifrågor med olika perspektiv.

Programmet utgår ifrån att energisystemen består av aktörer (användare, organisationer och institutioner) tekniker, infrastrukturer, processer, marknader, arbetssätt, normer och regelverk, politik och lagar, som är sammanlänkade med varandra i utveckling och användning av energi. MESAM har fokus på tre övergripande områden: *Aktörer i energiomställningen*, *Helhetsperspektiv på energisystemen*, samt *Energipolitik och energisäkerhet*. Att förstå samspelen inom och mellan dessa områden är avgörande för att nå de energi- och klimatpolitiska målen och skapa hållbar energi för alla.

Läs mer om MESAM här: [Människa, Energisystem och Samhälle](#)

Forskningsprogrammet Framtidens elsystem

Forskningsprogrammet *Framtidens Elsystem* utgör en av Energimyndighetens huvudsakliga satsningar på forskning och utveckling relaterad till elsystemet och finansierar forsknings- och innovationsprojekt som belyser utmaningar kopplat till elproduktion, elanvändning och framtidens elnät.

Programmet ska främja omställningen mot ett hållbart energisystem genom att underlätta elektrifiering av andra sektorer och samtidigt verka för ett elsystem karaktäriserat av försörjningstrygghet, konkurrenskraft samt ekologisk och social hållbarhet.

Läs mer om Framtidens elsystem här: <https://www.framtidenselsystem.se/>

10 Om du har frågor

Vi på Energimyndigheten svarar gärna på eventuella frågor om utlysningen. Vi får dock inte kommentera projektidéer eller lämna rekommendationer utan kan endast svara på frågor om själva utlysningen.

Tänk på att det brukar vara många som ringer sista dagen som utlysningen är öppen och att det därför kan vara svårare att få hjälp då. Energimyndigheten finns endast tillgänglig för frågor fram till klockan 16.00, därefter kan du inte räkna med att få hjälp och stöd.

Observera att ansökningar till denna utlysning sker i [Mina Sidor](#). Anvisningar för hur du går tillväga finns i [Manual för forsknings-ansökningar via Mina sidor](#).

Vid frågor om utlysningen ber vi dig att mejla din fråga till programmen:

- mesam@energimyndigheten.se
- elsystem.forskningochinnovation@energimyndigheten.se

Kontaktpersoner för ansökan är:

- Tina Ringenson, 016-544 20 35
- Réka Andersson, 016-544 20 75

För teknisk support och frågor om behörighet, kontakta registrator@energimyndigheten.se
Telefon: 016–544 20 00

Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd

1 De typer av stöd som ges i den här utlysningen

1.1 Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Stöd lämnas enligt 4 § förordning (2008:761) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet.

Projektparter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet. För att kunna erhålla stöd måste projektet uppfylla villkoren i tillämplig artikel (gällande 25) i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- 1 Universitet och högskola får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Universitet och högskola behöver i sin bokföring bara särredovisa stödberättigande kostnader motsvarande bidragsbeloppet.
- 2 Följande organisationer får, när de deltar i projektet i sin icke-ekonomiska verksamhet, ta upp faktiska indirekta kostnader till ett belopp motsvarande högst 45 procent av sina stödberättigande lönekostnader:
 - forskningsorganisationer som är
 - aktiebolag eller handelsbolag där staten direkt eller indirekt utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, eller
 - stiftelser i vilka regeringen utser en eller flera styrelseledamöter
 - statliga myndigheter (andra än universitet och högskolor) som enligt sin instruktion ska bedriva egen forskning,

Villkoret om högst 45 procent gäller förutsatt att organisationen genom regeringsbeslut får medel för att bedriva oberoende forskning. Om organisationen även bedriver ekonomisk verksamhet som exempelvis uppdragsforskning ska verksamheterna redovisas separat. Om organisationen deltar i projektet med sin ekonomiska verksamhet gäller villkoren i avsnittet *Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt* nedan.

1.2 Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt

Hur stort stöd ert företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Ni kan få stöd i enlighet med förordning (EU) nr 651/2014¹. Stödets storlek beror bland annat på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på företagets storlek. I vissa fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en

¹ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023 (EUT L 167, 30.6.2023, s. 1).

procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna, medan i andra fall gäller en högsta tillåten beloppsgräns.

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordning (2008:761) om stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som du söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.
- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) får ta upp faktiska **indirekta kostnader**, dock högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av sina stödberättigande lönekostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt

Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster. Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering. Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens *Användarhandledning*

om definitionen av SMF-företag². Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **litet företag** krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort** företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort** företag, se tabell 2. Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Tabell 2. Definition av företagens storlek

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt på sidorna 15–23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 3. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

2 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte företagets hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget

² Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b01aa75ed71a1/language-sv>

antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan finansiera ditt företags kostnader genom så kallade egeninsatser (även kallat in kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

2.1 Finansiering genom andra offentliga medel

Med offentliga medel menas statliga, regionala eller kommunala medel. Det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader får inte överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler, om ett företag får finansiering med offentliga medel både från Energimyndigheten och annan offentlig aktör.³ Du måste därför meddela till Energimyndigheten om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som du ansöker stöd för från Energimyndigheten.

Detsamma gäller för det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. Horisont Europa och Innovationsfonden).⁴

Markera stödet som offentlig finansiering i ansökningsformuläret om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, eller om ni har tagit emot centralt förvaltat unionsfinansiering för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten.

3 Stöd till internationella aktörer

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.

³ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁴ Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.